

Foranstaltninger til Regulering af Prisen paa Levnedsmidler og Varer, derunder mod fuld Erstatning at lade Staten overtage saadanne Levnedsmidler og Varer, som det er af Betydning for Samfundet at have Raadighed over. Købesummen for Varer, som Staten maatte overtage, fastsættes af Kommissionen, hvis Virksomhedsomraade og Sammensætning bestemmes ved kongelig Anordning." Ifølge denne Lov har Regeringen Ret til at ekspropriere baade Rug og Hvede og hvilke andre Varer, Regeringen maatte anse det for betydningsfuldt for Samfundet at overtage; men det hedder udtrykkeligt, at det skal ske mod fuld Erstatning. Selv om dette Paa-bud ikke havde været indsat i nævnte Lov, maatte denne Forudsætning dog have været til Stede og dette Krav være sket Fyldest, idet det allerede er hjemlet ved Grundlovens § 82, hvor det hedder: „Ejendomsretten er ukrænkelig. Ingen kan tilpligtes at afstaa sin Ejendom, uden hvor Almenvellet kræver det. Det kan kun ske ifølge Lov og mod fuldstændig Erstatning.“ Og det er en Selvfølge, at ingen Lov kan stride imod Grundloven.

Hvad er da fuld Erstatning? Jeg forstaar ikke, at der for en Vare, hvor Prisen i det aabne Marked er let tilgængelig, kan være Tvivl herom, hvor denne Pris daglig noteres, og hvor der hver Dag er omsat Hundreder, ja Tusinder Tønder Rug til denne Pris. Jeg har haft den Ære at være Medlem af den Vurderingskommission, der var nedsat for at vurdere den af Regeringen eksproprierede Rug i Præstø, Vejle og Ringkøbing Amter. Det faldt mig ikke et Øjeblik ind, at man ved Vurderingen af Rugen kunde se bort fra den Pris, som Indehaveren kunde faa hos nærmeste Købmand, og jeg havde derfor indhentet Erklæringer om betalte og noterede Priser for Rug ved Indkøb i hele Vognladninger fra i alt 10 Købmænd i de forskellige Amter; det havde selvfølgelig været let, hvis Tiden havde tilladt det, at fremskaffe langt flere Erklæringer, men jeg ansaa det for fuldstændig overflødig, overflødig ogsaa, fordi Prisen ad anden Vej var let at konstatere. I Dagbladet „Børsen“ var Dagsprisen saaledes angivet igennem et Tidsrum af 2 Maaneder til 22 Kr. 25 Øre; men 22 Kr. 25 Øre i København vil formentlig svare til en Pris af 22 Kr. i Provinserne. Nu ser jeg, at Vurderingskommissionens Formand, Hr. Generaldirektør Michael Koefoed, i „Berlingske Tidende“ har rejst Indsigelse imod, at

de 22 Kr. skulde være virkelig betalte Priser, og imod, at det, som jeg har sagt i en Artikel, skulde være godkendt af Kommissionen som Helhed. Hr. Generaldirektøren skriver — hvad det maaske maa være mig tilladt at oplæse: „Rent bortset fra, at de fremlagte Oplysninger var lidet præcise og ingenlunde indbyrdes overensstemmende, ja endog ikke alle angik virkelig betalte Priser (at dette, saaledes som Hr. Nielsen skriver, skulde være erkendt af alle indenfor Kommissionen, er en uheldig Unøjagtighed, hvilket beklageligvis ogsaa er Tilfældet, naar det af Hr. Nielsen siges, at de modtagne Svar faldt nøje sammen og alle med Undtagelse af to lød paa 22 Kr. pr. 100 kg 118 Pd.s holl.), vilde saadanne hverken i Almindelighed eller navnlig da under de da herskende særlige Forhold kunne anerkendes som normgivende for Rugens virkelige Værdi i Handel og Vandel.“ Jeg beklager, at Unøjagtigheden her er paa Generaldirektørens Side; thi ikke alene rejstes der ingen Indsigelse imod, at Markedsprisen var 22 Kr. og Dagsprisen ifølge Bladet „Børsen“ 22 Kr. 25 Øre; men det blev endogsaa af de to Medlemmer af Kommissionen, der maatte anses for at have mest Kendskab til de betalte Priser, Grosserer Olivarius og Varemægler Just Cohn, sagt, at i København var der betalt højere Priser end de i „Børsen“ noterede.

Det undrer mig for øvrigt, at Hr. Generaldirektøren nu vil rejse Indsigelse herimod, idet det, jeg skrev i en Avisartikel, kun var det samme, som jeg skrev i min Mindretalsbetænkning i Kommissionen. I denne hedder det nemlig: „Der har paa Foranledning af Mindretallet foreligget for Kommissionen Sluttedler og Oplysninger om betalte Priser for Rug fra hvert af tre Amter, og mod Rigtigheden af de opgivne Priser og Noteringer, der svinger fra 22 Kr. til 22 Kr. 50 Øre for 100 Kilo à 118 Pd. hollandsk Vægt, er der ikke fra nogen Side indenfor Kommissionen rejst Tvivl.“ Dette sagde jeg altsaa i selve Kommissionen, og naar Generaldirektøren derfor nu vil rejse Indsigelse, saa forekommer det mig at være lidt for sent. Jeg synes, at denne Indsigelse burde have været rejst allerede, da jeg afleverede min Mindretalsbetænkning; men den Gang blev der ikke gjort nogen Indsigelse. Endelig vil jeg sige, at vil Kommissionsmedlemmerne nu bestride, at Rugprisen før Jul var 22 Kr. pr. 100 kg leveret i hele Vognladninger, da synes det mig at være værst for dem selv, thi derved kommer man i Virkeligheden